

Filosofiecafé Maastricht

UITNODIGING

Zondagmiddag 11 oktober 2009
15.00 - 17.00 uur

Inleider: Drs. Jan Verhaegh
Discussieleider: Wim Fiévez

Toren van Rossi / Ipanema/
Museumcafé Bonnefanten / Toegang vrij

EDITIE: OKTOBER 2009

Voor printvriendelijke versie van deze nieuwsbrief: [klik hier](#)

AANMELDEN VOOR DEZE NIEUWSBRIEF [KLIK HIER](#)

Het Filosofiecafé Maastricht

Het Filosofiecafé Maastricht is een initiatief van de Stichting Atelier Philosophique Maastricht.

Een filosofiecafé is een ontmoetingsplaats voor iedereen die geboeid is door filosofie en die naar een geschikte gelegenheid zoekt om over filosofische problemen met anderen van gedachte te wisselen. Het eerste café is opgericht in de 90er jaren van de vorige eeuw. Inmiddels zijn er in Europa honderden.

In het filosofiecafé kun je terecht ongeacht leeftijd en achtergrond.

Agenda
Iedere 2de zondagmiddag van de maand van 15.00 tot 17.00 uur in de Toren van Rossi / Museumcafé Ipanema, Ingang Maaszijde van het Bonnefantenmuseum, Maaspuntweg, Avenue Céramique 250, 6221 KX Maastricht.

Programma:

Zondag 11 oktober 2009
Thema: Filosofie & Psychiatrie

Zondag 8 november 2009
Thema: Filosofie van de Wijn

Zondag 13 december 2009
Thema: Politiek en Filosofie

Leiding:

Het Filosofiecafé Maastricht wordt geleid door Wim Fiévez, universitair docent filosofie.

Contact en opgave voor nieuwsbrief:

info@filosofiecafemaastricht.nl
www.filosofiecafemaastricht.nl
Telefoon: 043 310 05 33

Redactie nieuwsbrief:

Wim Fiévez, eindredactie,
Mark Govers en Jan Maenen.

Design en realisatie:

janmaenen@home.nl
T: 06 275 414 89 / 043 3645795
F: 084 745 4103
www.lunamedia.nl

Café Ipanema:

Ingang Maaszijde
Bonnefantenmuseum,
Maaspuntweg
Avenue Céramique 250,
6221 KX Maastricht.
Telefoon: 043 329 01 57
Fax: 043 329 01 99
www.ipanema.nl

Te bereiken:

Auto: A2, eenmaal in Maastricht, afslag Europaplein, wijk 21 aanhouden.

Bus: vanaf CS Maastricht lijn 1, 11, 28, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 428: halte Bonnefantenmuseum in wijk Céramique, Maastricht.

Te voet: Ca. 15 minuten van het station en het centrum van Maastricht, volg wijk Céramique.

Parkeren: In de omgeving van Bonnefanten/Ipanema zijn een aantal parkeerplaatsen. Parkeergarages op loopafstand: Q-park Avenue Céramique Noord en Avenue Céramique Zuid.

Links:

Filosofiecafé Amsterdam:
www.felix-en-sofie.nl

en andere filosofie links:
www.filosofie.startpagina.nl
www.fambof.nl
www.isvw.nl

Hotels Maastricht:

VVV Maastricht

Info algemeen:

Het Atelier Philosophique Maastricht organiseert o.a. de volgende activiteiten:

Filosofiecafé,
Filosofiediners,
Events.

Inlichtingen:

Wim Fiévez
info@filosofiecafemaastricht.nl
www.filosofiecafemaastricht.nl
Telefoon: 043 310 05 33

Voor recente Filosofie Nieuwsbrieven: [KLIK hier](#).....

Thema: Psychiatrie en Filosofie

Psychiatrie is de wetenschap die onderzoek doet naar de hoedanigheid en oorzaak van geestesziekten, zoals histerie, schizofrenie of gewoon alledaagse depressie. In de afgelopen 300 jaar hebben drie grote revoluties plaats gevonden die ons zelfbeeld enorm hebben veranderd. Het begon met Copernicus die aantoonde dat de aarde om de zon en niet de zon om de aarde draaide; toen kwam Darwin die duidelijk maakte dat de mens een geëvolueerde aap is en tenslotte Freud die het onderbewuste ontdekte. Op dit moment maken we opnieuw een revolutie mee, misschien wel de grootste van allemaal: we ontdekken hoe het menselijk brein werkt. Die kennis zal grote consequenties hebben voor onze cultuur. Neurologie kan de psychiatrie helpen het persoonlijk leed veroorzaakt door geestesziekten te mineraliseren en de enorme kosten voor de samenleving terug te dringen. Maar wat wordt er in de psychiatrie bedoeld met "ziekte" of "stoornis"? Hoe vindt classificatie plaats? Wat zijn de achterliggende ideeën over psychiatrie als (neuro)wetenschap?

Moderne ontwikkelingen in de neurowetenschappen zullen grote gevolgen hebben voor de psychiatrie. Onze ideeën over oorzaak, karakter en bestrijding van schizofrenie of histerie zullen voor altijd veranderen. De scheiding tussen psychiatrie en neurologie wordt steeds vager en sommigen zeggen dat het niet lang meer duurt totdat de psychiatrie een tak is van de neurologie. Daarmee lijken niet-biologische verklaringen die van de oorsprong van mentale soortnissen voorgoed te verdwijnen. Is psychiatrie een neurologische of sociaalwetenschappelijke bezigheid of gaan die twee goed met elkaar samen? Is het opgaan van de psychiatrie in de neurologie in het belang van psychiatrische patiënten? Waar liggen de voordelen en zijn er gevaren? De middag wordt ingeleid door Jan Verhaegh, filosoof en voorzitter van de patiëntenvereniging geestelijke gezondheidszorg Zuid Limburg.

Boekaankondiging

Trudy Dehue:

De Depressie Epidemie. Over de plicht het lot in eigen hand te nemen

Dehue onderzoekt in dit veel besproken boek de geschiedenis van het woord 'depressie' en de inhoud van antidepressieve reclames. Ze concludeert dat de gangbare verklaring van de toename van depressies niet houdbaar is. Praten de hulpverlening en de farmaceutische industrie ons misschien psychische stoornissen aan?

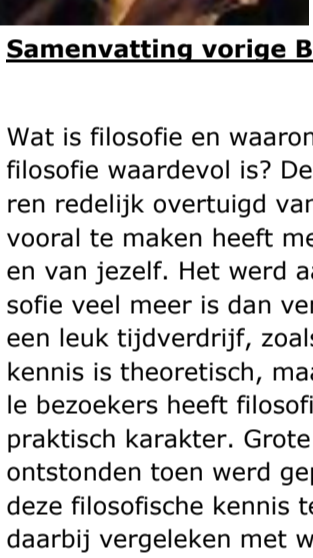
Michel Foucault:

De Geschiedenis van een Kliniek, Boom, 2008.

Precies 50 jaar gelden publiceerde Michel Foucault dit boek over de geschiedenis van de psychiatrie, een geschiedenis van de waanzin in de eeuw van de Rede. Het boek maakte zijn auteur tot een filosofisch ster en veranderde onze kijk op krankzinnigheid.

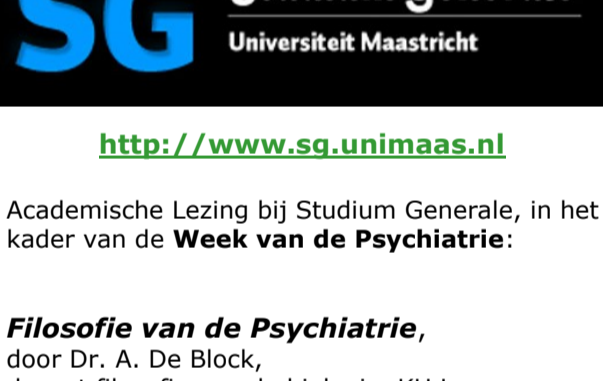
Boekhandel DE TRIBUNE Kappensstraat 8-10 6211 KW Maastricht Tel. 043-325 19 78	Uitgeroepen tot beste Boekhandel van Nederland fax: 043 321 72 92	DE TRIBUNE
---	---	------------

www.detribune.nl info@detribune.nl

Samenvatting vorige Bijeenkomst:

Wat is filosofie en waarom wordt gedacht dat filosofie waardevol is? De meeste bezoekers waren redelijk overtuigd van het idee dat filosofie vooral te maken heeft met kennis, van de wereld en van jezelf. Het werd aardig duidelijk dat filosofie veel meer is dan vermaak, amusement of een leuk tijdverdrijf, zoals puzzelen. Filosofische kennis is theoretisch, maar in de ogen van enkele bezoekers heeft filosofie een uitgesproken praktisch karakter. Grote meningsverschillen ontstonden toen werd geprobeerd iets meer over deze filosofische kennis te zeggen. Filosofie werd daarbij vergeleken met wetenschap en met de theologie. Filosofie verschilt van wetenschap omdat haar problemen niet door onderzoek van de ervaring en via het experiment kunnen worden opgelost. Filosofie verschilt van de theologie omdat in de filosofie geen plaats is voor dogma, openbaring en traditie. Enige bezoekers vergeleken filosofie met kunst, maar aangezien ze geen duidelijke voorstelling hadden van wat kunst is, hielp dit ons niet veel verder. Wat we vaststelden was dat de westerse filosofie vooral streeft naar kennis die opposities uitdrukt, bijvoorbeeld die van lichaam en geest of van verstand en gevoel. Maar volgens sommige bezoekers is dit vooral het gevolg van de invloed van de analytische of masculiene denken dat in de westerse filosofie, met zijn nadruk op de verbondenheid met wiskunde en natuurwetenschap, altijd al de voorgrond heeft gevoerd. Met de nadrukkelijke instemming van enkele bezoekers werd het idee gelanceerd dat om dienstbaar te zijn aan het leven van alledag de filosofie moet vertrekken vanuit het besef van eenheid en samenhang. Misschien moeten we, om dat te bereiken, meer aandacht hebben voor vrouwelijke filosofen, zoals Martha Nussbaum, omdat die zich wellicht meer bewust zijn van samenhang en eenheid.

<http://www.sg.unimaas.nl>

Academische Lezing bij Studium Generale, in het kader van de **Week van de Psychiatrie**:

Filosofie van de Psychiatrie,

door Dr. A. De Block,
docent filosofie van de biologie, KU Leuven.

Donderdag 8 oktober, 20.00 uur,
Aula Minderbroedersberg, 4-6, Maastricht

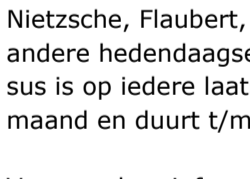
Vaak heeft wetenschapsfilosofie geen invloed op het domein waarop ze reflecteert. Gelukkig zijn er ook uitzonderingen, zoals het zogenaamde essentialisme-debat (over wat wezenlijk is aan het mens- zijn) in de psychiatrie. Mede onder invloed van de filosofie is men het de laatste jaren in de psychiatrie er over eens geworden dat psychische aandoeningen zoals schizofrenie, ernstige depressie en bipolaire stoornis geen natuurlijke oorsprong hebben. Dat succes heeft er toe geleid dat de filosofie van de psychiatrie dit onderzoeksdomein grotendeels is vergeten. Toch blijven er nog een aantal belangrijke vragen onbeantwoord, zoals : "als het essentialisme zo verkeerd is als wordt aangenomen, waarom had het dan zoveel succes?".

Cursusvermelding op Dinsdagavond

Nietzsche en de Moraal,

we lezen het beroemde en controversiële boek *De Genealogie van de Moraal*, Arbeiderspers, A'dam. Er zijn drie bijeenkomsten, op dinsdagavond van 19.00 tot 21.00 uur in november 2009. De prijs is €75,-.

René Girard en de Romantische Verbeelding,

we lezen fragmenten van Kierkegaard, Nietzsche, Flaubert, Claude Lévi-Strauss en andere hedendaagse Franse filosofen. Deze cursus is op iedere laatste dinsdagavond van de maand en duurt t/m juni 2010.

Voor verdere informatie over prijs, literatuur en plaats neem contact op met Wim Fiévez, via telefoonnummer 06-30 57 24 24 of wim.fievez@planet.nl

Bartijn Architecten

www.bartijn.nl
info@bartijn.nl

Lunamedia Graphic Design / Websites Cecile Maenen, Utrecht Marketing Support Quality Printing Jan Maenen, Maastricht www.lunamedia.nl Tel.: 06 275 414 89 E-mail: janmaenen@home.nl

WILT U DEZE FILOSOFIE NIEUWSBRIEF NIET MEER ONTVANGEN [KLIK HIER](#)

Vrienden van het Filosofiecafé

Op initiatief van enkele bezoekers is een club **Vrienden van het Filosofiecafé** opgericht. Leden ontvangen de Nieuwsbrief en krijgen daarmee allerlei achtergrondinformatie over thema's. Ze hebben recht op reductie op toegangsprijs bij te organiseren evenementen en ze worden uitgenodigd op een filosofisch diner tegen kostprijs.

Het Filosofiecafé Maastricht kan niet zonder uw steun.

Aanmelden en Inlichtingen:

info@filosofiecafemaastricht.nl